

Beredskabsplan for drikke- vandsforsyninger i Jammerbugt Kommune

JAMMERBUGT
KOMMUNE

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

Denne beredskabsplan er gældende for vandværker i Jammerbugt kommune.

Beredskabsplanen er udarbejdet af Jammerbugt Kommune, Grundvandsgruppen og revideres minimum hvert 4. år eller efter behov.

Dette er version 3 og er revideret i Januar måned 2020.

Beredskabsplanen indeholder retningslinjer, der skal udføres for at sikre forsyningen af drikkevand under ekstraordinære forhold. F.eks. ved forurening eller fare for forurening af vandet, større rørbrud, samt nedbrud af selve vandværkerne.

For at sikre at beredskabsplanens retningslinjer er kendt for de personer, afdelinger og institutioner der er omfattet af beredskabsplanen tilstræbes at der mindst én gang om året afholdes en beredskabsøvelse for den almene drikkevandsforsyning i Jammerbugt Kommune.

Indholdsfortegnelse

1. Alarmering	4
2. Organisering af indsatsen og kompetencefordeling	6
3. Håndtering af akut forurening	6
4. Information	10
5. Bilag	12
a. Rekvireringsliste fra Nordjyllands Beredskab	12
b. Eksempler på midlertidige vandforsyninger	13
c. Telefonliste (Til brug i Kommunen)	14
d. Skabeloner til pressemeddelelse og løbesedler	15
1. Pressemeddelelse	15
2. Løbeseddel – info om forurennet vand	16
3. Løbeseddel - Kogepåbud	17
4. Løbeseddel – Rent vand igen	18
e. Beredskabsplan og telefonlister for vandværkerne	19
1. Oversigt over hvilke oplysninger der skal fremgå i Vandværkets beredskabsplan	19
2. Telefonlister for vandværkerne i alfabetisk rækkefølge	19
f. Logbog	20

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

1. Alarmering

Ved henvendelse om unormal vandforsyning skal vandforsyningsanlægget (vandværket) eller den myndighed, der modtager meddelelsen, som udgangspunkt handle som angivet i alarmeringsplanen, se figur 1.

Ved ulykker med akut fare for helbred og sikkerhed alarmeres Politiet straks på tlf.: 112.

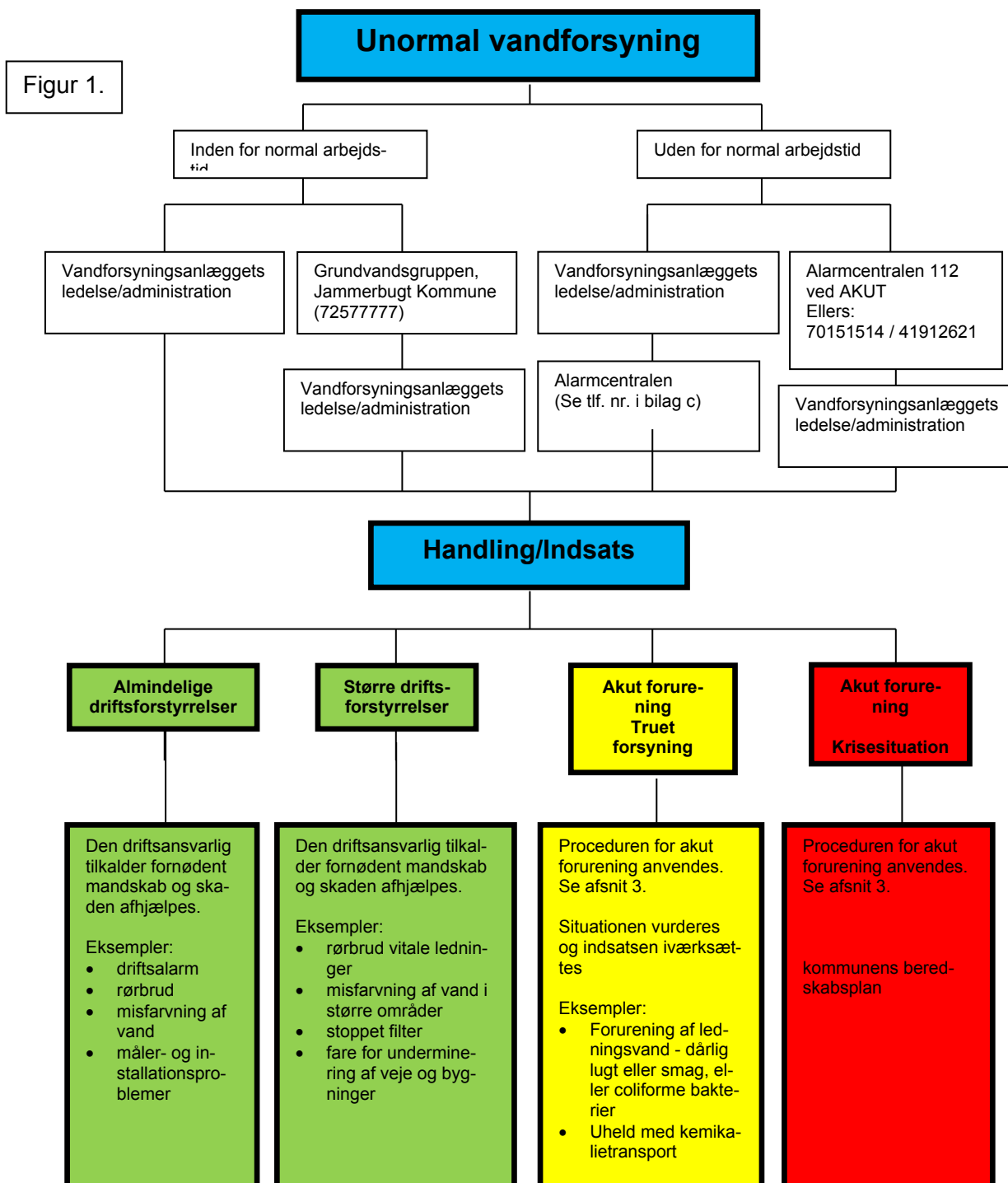
Inden for normal arbejdstid vil henvendelsen almindeligvis blive rettet til enten vandforsyningsanlægget eller kommunen som tilsynsmyndighed for vandforsyningsanlægget.

Uden for normal arbejdstid kan det f.eks. være alarmcentralen eller redningsberedskabet, der modtager henvendelsen.

Vurdering af omfang foretages i samarbejde med ansvarlig leder og vandværket. Der tages udgangspunkt i nedenstående skema, figur 1.

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

2. Organisering af indsatsen og kompetencefordeling

Vandforsyningsanlægget har ansvaret for alt inden for driften og forsyningsområdet. Det vil sige ved rørbrud, stoppet filtre, målerproblemer, strømsvigt osv. er det vandforsyningsselskabet der har ansvaret. Dog i tilfælde af f.eks. strømsvigt, kan beredskabet nogen gange være behjælpelig med en nødgenerator.

Kommunen har det overordnede ansvar for, at drikkevandskvaliteten er i orden. Det vil sige at det er vandforsyningsanlægget der har ansvaret for at overholde grænseværdierne for drikkevandet, og kommunen har ansvaret for, at vandforsyningsanlægget gør dette. Hvis der er store overskridelser på vandkvaliteten, går kommunen derfor aktivt ind og hjælper vandforsyningen med kildeoplysning, nødforsyning og information.

Embedslægen fungerer som sundhedsfaglig rådgiver for myndigheden. Herudover kan der hentes rådgivning fra analyselaboratorier og andre relevante ressourcepersoner.

3. Håndtering af akut forurening

I de tilfælde hvor vandforureningen kategoriseres som truet vandforsyning eller krisesituation skal følgende procedure anvendes. Der gøres opmærksom på, at hele sagsforløbet dokumenteres logbog med tid og initialer, samt udførlige beskrivelser og stedbetejnelser.

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

Krisesituation

Truet vandforsyning

AKUT forurening

Kommunen modtager anmeldelsen om forureningen.

Vandværket kontaktes (tlf. nr. se bilag e).

Foretag en vurdering af forureningens alvor.

Kontakt Embedslægen (tlf. nr. ses i bilag c).
Aftal med lægen, hvilken handleplan der skal laves for vandværket og hvilke tiltag der skal sættes i værk.

Kontakt følgende personer afhængig af forureningens omfang:
Beredskabschefen
Chef for Plan og Miljø
Teamleder for Vand og Natur
Team Vand og Natur og Team Miljø

Orienter vandværket om, hvilke handleplaner Embedslægen, Kommunen og evt. Beredskabet er blevet enige om, og hvilke tiltag de skal sætte i gang, samt hvilke tiltag kommunen vil sætte i gang med det samme. Hold derefter løbende dialog.

Nedsæt evt. en eller flere af følgende arbejdsgrupper, alt evt. hvilket omfang forureningen har.

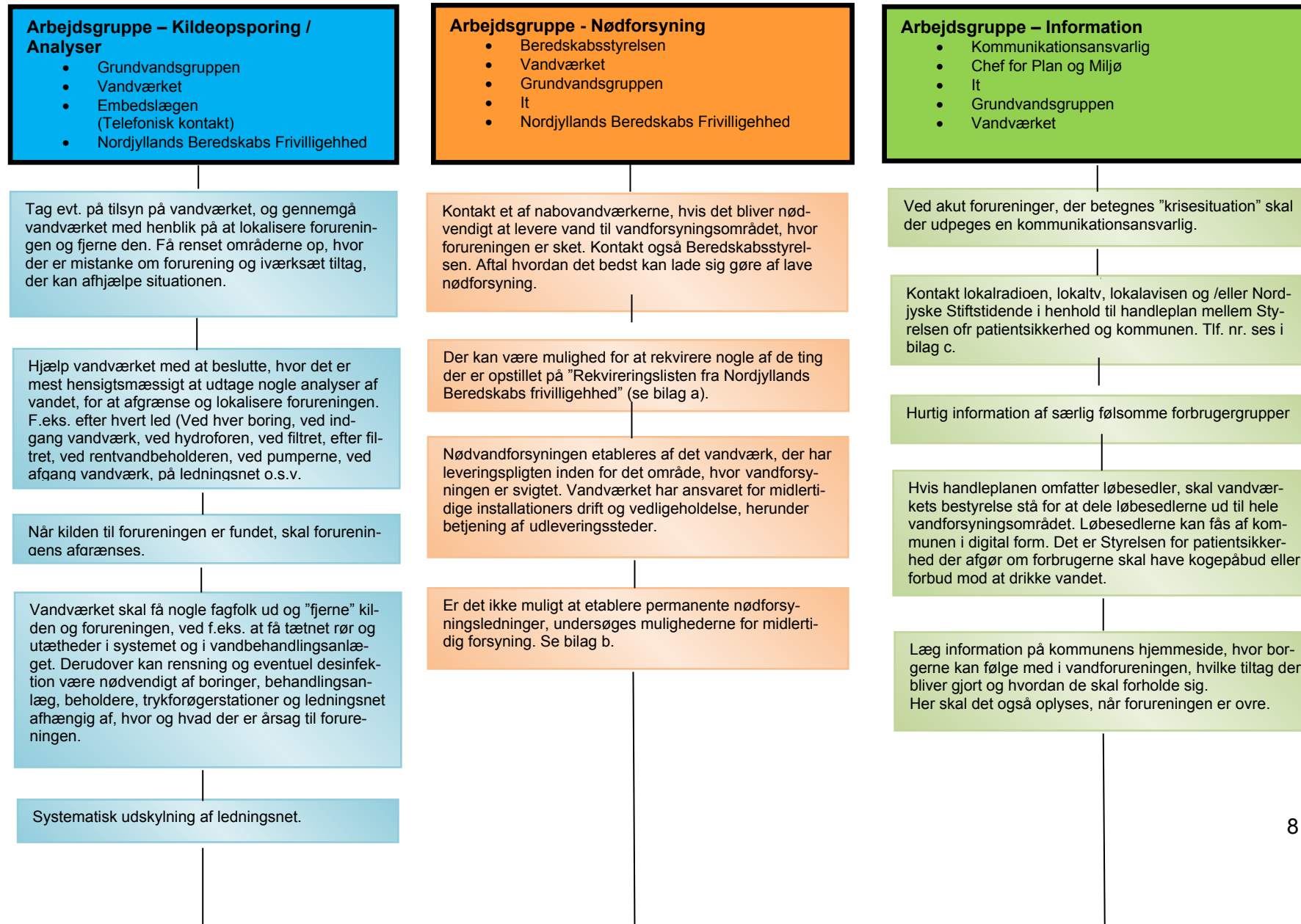
Vandværket høres om:

1. Kender de til forureningen?
2. Har de sat nogle tiltag i gang?
3. Er de gået i gang med oprensning, kildesporing eller lignende?
4. Har de oplevet samme type forurening før? Og i så fald, hvad var der galt der?
5. Har de informeret forbrugerne?
6. Har de kontakttet laboratoriet og fået dem til at komme og tage yderligere analyser, så forureningen kan lokaliseres?

1. Er der mistanke om forurening med spildevand eller anden smitte / sundhedsfarligt materiale.
2. Er der mistanke om terror eller lignende (biologisk/kemisk).
3. Er der mistanke om alvorlig kemisk forurening.
4. Er der mistanke om brud eller utætheder, som kan medføre den givne forurening.

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

Herefter orientering af forbrugerne om gennemskylning af jordledning på egen grund og det interne ledningsnet ved at åbne for samtlige vandhaner i husene / ejendommene. Husk varmtvandsinstallationen.

Systematisk analyseprogram, der sikrer at vandet i det / de ramte områder opfylder kvalitetskravene til drikkevand.

Vandværkerne bør ligeledes ligge information ud på deres hjemmeside, hvor forbrugerne kan holdes informeret.

Analyserne viser tilfredsstillende resultater.

Embedslægen kontaktes.

Derefter kontaktes vandværket, beredskabet, Chef for Plan og Miljø og de øvrige personer fra forvaltningen, der har været involveret i sagen.

Forbrugerne og pressen (radioen og / eller avisen) orienteres om at vandet opfylder kvalitetskravene og vandforsyningen er normaliseret.

Nødforsyningerne stoppes og vandværkets egen vandforsyning genoptages.

Der foretages en omprøve af drikkevandskvaliteten igen efter ca. 1 måned for at sikre at kvaliteten stadig er tilfredsstillende.

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

4. Informationer

Information til vandværkets forbrugere

Kommunen og vandforsyningsanlægget træffer i samråd foranstaltninger og orienterer lokalbefolkningen om, hvad der er sket, og hvilke beslutninger der er truffet.

Orienteringens omfang afhænger af graden af forurening. Følgende skema er vejledende i henhold til, hvilken orientering der skal foretages.

Almindelige driftsforstyrrelser	Truet vandforsyning	Krisesituation
<i>Forstyrrelser i få timer Kendt afgrænset forurening, hvor forureningskilden er fjernet Misfarvning Manglende vand Forurening under grænse for kogeanbefaling Ingen drikkeforbud eller andre restriktioner</i>	<i>Forureningen er kendt Mindre antal berørte forbrugere. Dårlig smag og lugt af ukendte årsager Forstyrrelser i længere tidsrum, flere dage</i>	<i>Forurening med erkendte sygdomstilfælde og/eller epidemi Stort antal berørte forbrugere Forstyrrelser i længere tidsrum, flere måneder Terrorhandling mod et vandværk</i>
Vandværkets hjemmeside Information via radio	Løbesedler Direkte henvendelse til følsomme forbrugere Information via radio og andet medie (f.eks. tv) Kommunens hjemmeside Vandværkets hjemmeside	Direkte henvendelse til følsomme forbrugere Information via radio og andet medie (f.eks. tv) Løbesedler Kommunens hjemmeside Vandværkets hjemmeside Højtalervogne – gennem politiet

Skabeloner til løbesedlerne ses i bilag d.

Forbrugerne skal informeres, hvis vandet vurderes at være sundhedsskadeligt. Hvorvidt vandet er sundhedsskadeligt, afgøres af kommunen i samråd med embedslægen.

Er der tale om overskridelse af nogle grænseværdier, der ikke vurderes at indebære sundhedsrisiko, kan det i nogen tilfælde være hensigtsmæssigt at orientere forbrugerne ved udsendelse af skriftlig information.

Det bør overvejes, om der inden for det enkelte forsyningsområde er behov for orientering til fremmedsprogede borgere.

Det noteres, hvem informationen er givet af og tidspunkt for underretningen

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

Overvejelser ved informationen:

Årsag til meddelelsen (bakterier, pesticider, strømsvigt, ledningsbrud mv.)
Hvem berører meddelelsen (entydigt geografisk område)?
Konsekvens for forbrugerne? (Må vandet bruges, kogepåbud eller må ikke drikkes?)
Udsendes yderligere information, hvor og hvornår?
Hvilke foranstaltninger gøres for udbedring af skade? Varighed?
Hvornår kommer der ny information eller hvor findes yderligere information?
Placering af nødvandbeholder? (kort)

Husk også at informere, når forsyningssituationen er normal igen.

I en kritisk situation er informationsbehovet meget stort, og der skal derfor informeres ofte og præcist.

5. Bilag a. Rekvireringsliste fra Nordjyllands Beredskab

Nedenstående liste er vejledende og kan være indsat på andre opgaver. Materiellet er ud over det materiel der står i akut udrykning. Ud over materiel vil der kunne trækkes på Frivilligt arbejdskraft til levering af vand samt advisering m.v.

Levering indenfor 1-2 timer:

3 generatorer – 2 KW

2 generatorer – 3,6 KW

3 dyk pumper

1 WV pumper - til store mængder vand

Diverse lysmateriel

Diverse slanger

Førstehjælpsudstyr

Tæpper

Nato bærer

Brandhane eftersyns grej

Levering efter lidt længere tid:

Telt

Sandsække

Flere pumper og lysmateriel

Materialet kan rekvireres ved kontakt til Nordjyllands Beredskab på tlf.: 70151514

5. Bilag b. Eksempler på midlertidig forsyning af vand

Eksempler på midlertidig forsyning af vand:

- Opstilling af aftapningsbeholder til afhentning af vand til drikkebrug. Denne løsning kan anvendes, hvis vandværket kan opretholde forsyning med vand, der må anvendes til alt andet end drikkebrug.
- Etablering af midlertidig nødforbindelse i form af slange eller rør, der lægges til nabovandværk. Denne mulighed forudsætter, at både leverandør og modtager på forhånd har etableret tilslutningsmuligheder for nødforbindelsen på deres respektive ledningsnet, eller tilslutning kan ske via brandhane. Satses der på denne mulighed, skal det undersøges, hvem der kan levere rør/slanger, og hvor lang tid levering og montage tager.
- Markvandingsboringer kan først anvendes til levering af drikkevand, når der er foretaget analyse af vandet, og den bakteriologiske analyse tager 3 dage. Der skal således være tale om nødsituationer af længere varighed, før denne mulighed er aktuel, eller den skal kombineres med aftapningsbeholdere til drikkevand.
- Ved f.eks. problemer med oppumpning af grundvand, kan vandforsyningsanlægget få leveret vand til rentvandsbeholderen fra tankvogn fra et andet vandforsyningsanlæg. Muligheden kan anvendes af mindre vandværker, der har rentvandsbeholder med rimelig størrelse.
- I forbindelse med længerevarende strømsvigt kan der for de vandværker der har en nødgenerator, eller som har mulighed for at tilkoble en mobilgenerator være på tale, for at pumpe drikkevand op. Dog MÅ VANDVÆRKERNE IKKE pumpe drikkevand ud til forbrugerne, da kloak forsyningens pumpestationer ikke virker på grund af strømsvigt og dermed kan forbrugerne ikke komme af med vandet igen.
- Få eller låne et UV-belysningsanlæg til at fjerne bakterier i vandet. For at vandforsyningsanlæggene kan dette, skal de have et stik, som UV-belysningsanlægget kan tilsluttes i.

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning**5. Bilag c. Telefonliste – (Til brug i Kommunen)**

Navn	Alm. telefon	Mobil-telefon	Bemærkning
Vigtig telefon nr.			
Styrelsen for patientsikkerhed	72227970 / 72286600		
Vagthavende Indsatsleder	70151514		
Plan og Miljø chef	41912621		
Kommunens miljøafdeling	72577777		
Politiets vagtcentral – Aalborg	1-1-4	96301448	
Sygehus	97660000		Aalborg sygehus
Falcks Vagtcentral	70102030		Vagten
Lægevagten i Region Nordjylland	70150300		
Giftinformation, Bispebjerg Hospital	82121212		
Beredskabsstyrelsen Nordjylland, Simons Bakke, 7700 Thisted	96177200		
Laboratorier			
Eurofins Laboratorium, Galten	70224266		
SGS, Nørresundby	98193900	40189636	
Medie			
Radio	96357600 (Nordjylland P4) 70237070 (Radio Nord) 99353535 (ANR)		
TV	96969696 (TV2 Nord) 23240748 (Dit Lokal TV)		
Aviser			
Aabybro Posten	96455569		
Hanbo Bladet	99199416		
Fjerritslev ugeavis	99199416		
Lokalavisen Sydvestvendssyssel	96455569		
Nordjyske	99353535		
Nordjyske redaktion	99353300		
Andre			
Jammerbugt Forsyning	72579920		
N1	75187000		El vagttlf / kunde- service
Vagt	75188279		
Naturstyrelsen Thy,	72543000	22221670	Skovridder
Naturstyrelsen Vendsyssel	72543000	26875460	Vildkonsulent
IT (Kommunens IT afdeling)	72577913		

5. Bilag d. Skabeloner til pressemeddelelse og løbesedler

1.

Pressemeddelelse

Overskrift (f.eks.: Drikkevandsforurening på XX Vandværk)

- **Indledning med opsummering af hovedbudskab**
F.eks.: Der er (dato og klokkeslæt) konstateret forurening af drikkevandet, der leveres fra xx Vandværk. Forholdene har medført, at der er indført forbud mod brug af vandet til drikkevandsformål / madlavning.
- **Tekst.** Forklar i enkle vendinger hvad der er sket og konsekvenserne heraf eventuelt med påkrævede forholdsregler.
- **Hvor.** Beskriv det/de berørte områder nøjagtigt eventuelt suppleret med kort, som viser det/de berørte områder.
- **Hvis relevant.** Uddyb og forklar hvordan forureningen er sket, hvordan den er konstateret, hvorfor forureningen er sket og hvornår forureningen er sket.
- **Hvis relevant.** I samråd med embedslægen kan der oplyses om symptomer på sygdom og forholdsregler / anbefalinger i forbindelse med mistanke om sygdom.
- **Hvis relevant.** Oplys om hvornår og hvordan der bringes nye oplysninger. Hvilke medier anvendes.
- **Hvis relevant / muligt.** Oplysninger om hvor det er muligt at afhente drikkevand af tilfredsstillende kvalitet. Dunke kan i begrænset omfang udleveres hos - - -, men forbrugerne opfordres til selv at medbringe dunk.
- **Hvis muligt.** Oplyses det hvor længe forureningen forventes at fortsætte.

Anfør eventuelt: Til frigivelse (dato og klokkeslæt).

Yderligere oplysninger med eventuel kontaktperson (navn, titel, telefonnummer og e-mail).

5. Bilag d. Skabeloner til pressemeddelelse og løbesedler

2.

Forbrugerinformation – paradigme

Til beboere og virksomheder på:

?gade / ?vej nr. ? – ?

?gade / ?vej nr. ? – ?

osv.

Overskrift (eksempelvis: Drikkevandsforurening ved?)

Indledning/summering af budskab: (Opsummering af hovedbudskabet)

Eksempelvis: Der er den (dato) konstateret forurening af drikkevandet, der leveres fra (vandværk og/eller ledningsnet). Problemerne kan have betydning for forbrugerne i (forsyningsområdet eller de gader, der er nævnt ovenfor).

Vandværket arbejder på at indkredse forureningen og foretage rensning af de forurenede dele af ledningsnettet.

Brødtekst: Forklar i enkle vendinger konsekvenserne forbundet hermed (evt. påkrævede forholdsregler – hvad må man ikke).

Eksempelvis: **Indtil videre frarådes det at bruge vandet til drikkevandsformål, madlavning og udvortes brug.**

Nødvandsforsyning: Hvis relevant forklar hvordan der etableres nødvandsforsyning.

Eksempelvis: Der er opstillet en midlertidig aftapningsmulighed (nævn steder), hvorfra der kan hentes drikkevand af tilfredsstillende kvalitet. Dunke udleveres, men forbrugerne opfordres til selv at medbringe dunk.

Hvis relevant, uddyb og forklar: Hvordan forureningen er sket og konstateret, hvorfor forureningen er sket og hvornår forureningen er sket.

Hvis muligt oplys hvor længe forureningen forventes at fortsætte.

Yderligere information. Beskriv hvordan og hvornår der gives yderligere information.

Eksempelvis: Så snart forholdene igen er normale eller der sker ændringer i situationen af betydning for forbrugerne, vil der blive givet besked herom.

Yderligere oplysninger / kontaktperson: (navn, titel, telefonnummer og e-mail).

5. Bilag d. Skabeloner til pressemeddelelse og løbesedler

3.

Forbrugerinformation – paradigme

Vandforurening

- kog vandet før du drikker det!

Information til beboerne og virksomheder på følgende gader:

x

Der er den (dato) klokken (tid) konstateret forurening af drikkevandet med (coliforme) bakterier i dette område.

Embedslægen anbefaler, at du koger vandet, før du drikker det eller bruger det til madlavning. Ved at koge vandet i minimum 2 min. dræbes bakterierne i vandet. Bemærk at det ikke er nok med et opkog i elkedlen. Dette dræber ikke bakterierne.

Anbefalinger fra embedslægen

Beskyt dig selv mod sygdom:

- Drikke: Undgå at drikke vandet direkte fra hanen. Kog det et par minutter først.
- Madlavning: Brug afkølet kogt vand til skylning af salater eller andre rå grøntsager. Vandet fra hanen kan godt bruges til kogning af kartofler, spaghetti el. lignende, hvis vandet ikke lugter eller smager dårligt.
- Personlig hygiejne: Med den hidtidige målte grad af forurening kan vandet godt bruges til brusebad og karbad. Vær dog opmærksom på, at børn ikke drikker vand under badning. Brug afkølet kogt vand til tandbørstning og til rengøring af tandproteser.
- Tøjvask: Du må godt bruge vandet til tøjvask.

Kun lille risiko, hvis du har drukket af vandet

Der er kun en meget lille risiko for, at du bliver syg, hvis du har drukket af vandet. Indtil nu er der fundet meget små mængder af bakterier. Men kog vandet fra nu af, før du drikker det.

Yderligere information

Kogning af drikkevandet skal ske indtil du får besked om at forureningen er ophørt.

Følg med i udviklingen i vandforureningen på XX vandværks hjemmeside/kommunens hjemmeside på adressen www.xxxxxxxxx.dk og i medierne.

Har du spørgsmål, kan du kontakte xx vandværk på telefon nr. xx eller på e-mail xx.

Med venlig hilsen

X Vandværk

5. Bilag d. Skabeloner til pressemeddelelse og løbesedler

4.

Afblæsning af forurening

Vandet i dit forsyningsområde er igen rent!

Skyl ud i mindst 10 minutter – derefter kan du bruge vandet som normalt

Lad vandet løbe i min. 10 minutter.

Før du begynder at bruge vandet, skal alle hanerne med koldt vand i huset åbnes samtidig, både dem inde i huset, og eventuelle udvendige vandhaner. Husk også varmt vandsinstallationen. Vandet skal løbe kraftigt i min. 10 minutter. Derefter kan du bruge vandet fra vandhanerne, som du plejer.

Ved at lade vandhanerne løbe, fjernes de sidste eventuelle spor af forureningen i vandet i den enkelte husholds installation.

Det kan ske, at der kommer brunligt vand ud af hanerne, når de åbnes. Misfarvningen har intet at gøre med forureningen. Misfarvningen skyldes, at når der bliver brugt store mængder drikkevand inden for et kort tidsrum, kan aflejringer af jernforbindelser i rørene løsnes. Disse jernforbindelser udgør ingen sundhedsfare.

Fortsat kontrol og analyser.

X Vandværk og xxxx Kommune vil fortsat følge udviklingen i vandkvaliteten meget tæt.

Yderligere information

Har du spørgsmål, kan du kontakte X Vandværk eller xxxx Kommune på tf.nr. x eller på e-mail x.

Vi beklager meget de ulemper, forureningen har påført forbrugerne i området.

Med venlig hilsen
X Vandværk

Beredskabsplan for drikkevandsforsyning

5. Bilag e. Telefonliste og beredskabsplan for Vandværkerne

1. Af vandværkets beredskabsplan skal fremgå:

- Hvem der er talsmand for vandværket i tilfælde af truet vandforsyning og krisesituationer.
- Plan for rekvirering af materiel og aktivering af personel
- Beskrivelse af, hvor der findes kort over værket og ledningsnettet
- I hvilken udstrækning og hvorfra der kan etableres midlertidige ledninger

2. Vandværkernes telefonnumre findes på værkernes hjemmesider eller på mitdrikkevand.dk

5. Bilag f. Logbog

Logbog

Udført		Handling / referat af samtale / aftaler	Initialer
Dato	Klokken		